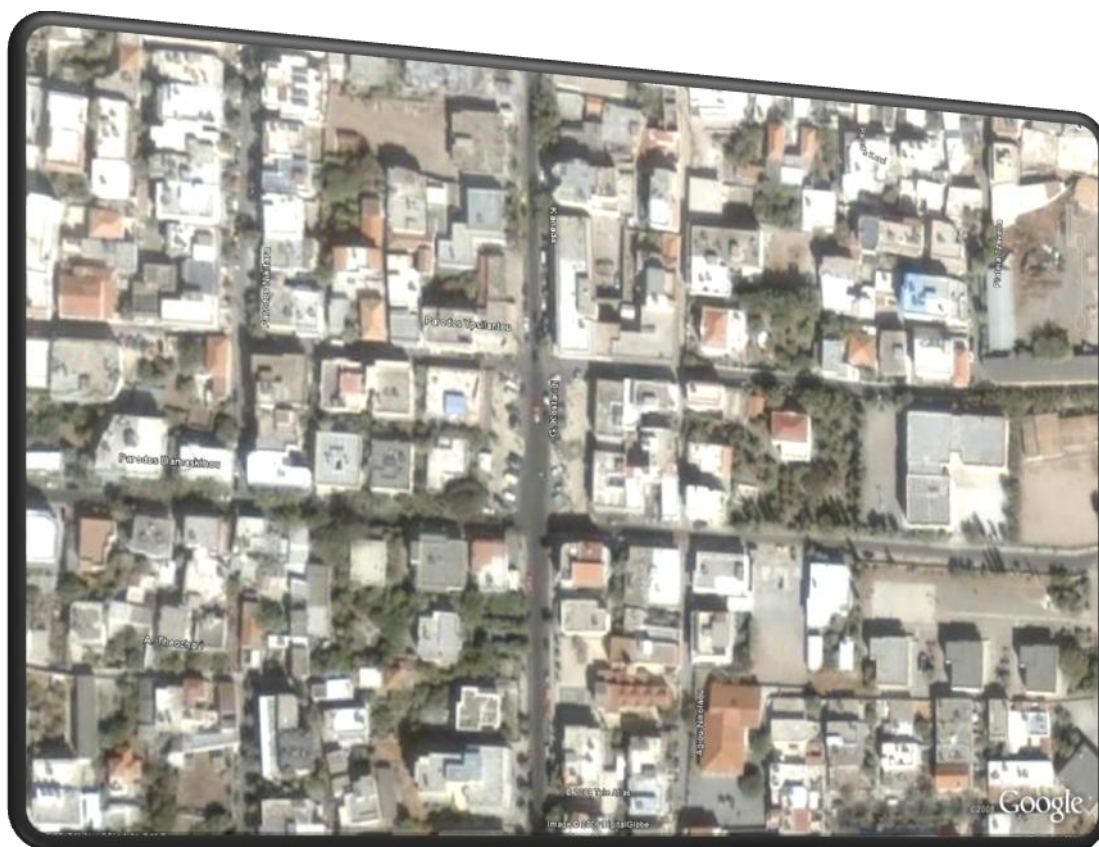

ΤΕΥΧΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ

Έργο : **ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ "ΚΩΣΤΑΡΙΔΗ"**

Θέση : **ΕΝΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΟΛΕΩΣ ΡΟΔΟΥ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ**

Εργοδότης : **ΔΗΜΟΣ ΡΟΔΙΩΝ**

ΡΟΔΟΣ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2009

Ομάδα Μελέτης :

Σάββενας Γεώργιος Αρχιτέκτονας, **Μελένος Δημήτριος** Αρχιτέκτονας, **Γιαννικουρής Αντώνης** Αρχιτέκτονας
Αριστείδου Σωτήρης Τοπογράφος, **Λεριάς Βαλάντης** Διακοσμητής

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΚΩΣΤΑΡΙΔΗ

ΠΕΡΙΟΧΗ
ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΡΟΔΙΩΝ

ΡΟΔΟΣ ΙΑΝ. 2009

ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΣΑΒΒΕΝΑΣ Γ.
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ

ΜΕΛΕΝΟΣ Δ.
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ

ΓΙΑΝΝΙΚΟΥΡΗΣ Α.
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ Σ.
ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ

ΛΕΡΙΑΣ Χ.
ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΗΣ

Περιεχόμενα

Αφιέρωση.....	3
Εισαγωγικό Σημείωμα.....	4
Γενικά Περί Πλατειών.....	5
Ιστορία Χώρου Επέμβασης.....	7
Χωροταξικός Προσδιορισμός – Θέση Πλατείας.....	7
Πολεοδομικός Μετασχηματισμός – Εξέλιξη Χώρου Επέμβασης.....	8
Περιγραφή Υφιστάμενης Κατάστασης.....	10
Στόχοι Ανάπλασης.....	12
Περιγραφή Πρότασης Ανάπλασης.....	14

Ομάδα Μελέτης :

Σάββενας Γεώργιος Αρχιτέκτονας, Μελένος Δημήτριος Αρχιτέκτονας, Γιαννικουρής Αντώνης Αρχιτέκτονας
Αριστείδου Σωτήρης Τοπογράφος, Λεριάς Βαλάντης Διακοσμητής

Αυτή η προσφορά προς την δημοτική αρχή είναι κατάθεση ψυχής και αγωνίας για τον μέλλον τις πλατείας που μεγαλώνουν εμείς και τα παιδιά μας και καμία σχέση δεν έχει με προκήρυξη ή αποτέλεσμα αρχιτεκτονικού διαγωνισμού , ούτε είναι το πρόσχημα μιας απευθείας ανάθεσης τώρα αλλά ούτε στο μέλλον.

Πιστεύουμε ότι με την πράξη μας αυτή δεν καταργούμε ή προκαταλαμβάνουμε καμία πρόθεση της Δημοτικής Αρχής για ανάθεση μελέτης του έργου με κάθε μορφή και τρόπο , αντιθέτως θα χαρούμε αν αυτές οι σκέψεις γίνουν αφορμή για ένα διάυλο επικοινωνίας με βάση τον αρχιτεκτονικό διάλογο και προβληματισμό.

Αλήθεια.....

« όταν ήμουν μικρό παιδί έπαιζα στις πλατείες και τα σοκάκια της πόλης και τώρα που αρνούμαι να μεγαλώσω , αποφάσισα να τιμήσω την πλατεία που μεγαλώνουν τα δικά μου παιδιά.

Είναι μια προσφορά σε όλους εκείνους που αγαπούν τις πλατείες, τις αθώες παρέες και σε εκείνους που χάραξαν σε κάποιο παγκάκι ή δέντρο τον πρώτο τους Έρωτα »

Από την ομάδα μελέτης .....

Ομάδα Μελέτης :

Σάββενας Γεώργιος Αρχιτέκτονας, **Μελένος Δημήτριος** Αρχιτέκτονας, **Γιαννικουρής Αντώνης** Αρχιτέκτονας
Αριστείδου Σωτήρης Τοπογράφος, **Λεριάς Βαλάντης** Διακοσμητής

Εισαγωγικό Σημείωμα

Ήτανε Πάσχα θυμάμαι.

Στην περιφορά του επιταφίου.

Ήμασαν όλοι με τις οικογένειες μας .....

όταν πρωτοσυζητήθηκε η ιδέα να εκπονήσουμε μία μελέτη για την ανάπτυξη της πλατείας "Κωσταρίδη" (Αγ. Νικολάου).

Πράγματι, συνειδητοποίησα ότι είναι η πλατεία που αντικρίζουμε κάθε μέρα.

Είναι ο αστικός χώρος που περιβάλλει το σπίτι μας και που εμείς οι κάτοικοί της δεν κάνουμε τίποτα γι' αυτήν, αντίθετα συνεχίζουμε να την υποβαθμίζουμε καθημερινά με την αδιαφορία μας και την κακή συμπεριφορά μας.

Είναι μια πλατεία χωρίς πράσινο, εχθρική προς τους πολίτες και φιλική προς τα αυτοκίνητα.

Είναι μια πλατεία που δεν μπορούν να παίξουν τα παιδιά μας, που δεν μπορούν να συναντηθούν, να συναναστραφούν, να περάσουν την ώρα τους οι συνάνθρωποί μας.

Είναι μία πλατεία που δεν μπορεί να φιλοξενήσει ζωή.

«Την ζωή της γειτονιάς».

Αισθανθήκαμε την ανάγκη να βάλουμε κανόνες σ' αυτήν τον χώρο, που λειτουργεί άναρχα, χωρίς όραμα και στοιχειώδη φροντίδα για τον πολίτη.

Να δημιουργήσουμε επιτέλους μία πλατεία που να είναι φιλική προς τον άνθρωπο και το παιδί και όχι να αποτελεί χώρο εναπόθεσης σκουπιδιών και αυτοκινήτων.

Να είναι μια πλατεία που να ενώνει και όχι να αποξενώνει.

Έτσι γεννήθηκε η ιδέα, που στόχο έχει να βελτιώσει τον αστικό χώρο που περιβάλλει το σπίτι μας, δηλαδή τον χώρο που ζούμε εμείς και τα παιδιά μας και που αισθανόμαστε την ανάγκη να κάνουμε κάτι γι' αυτόν, που δικαιούμαστε τουλάχιστον να προσπαθήσουμε, να προτείνουμε.

Ομάδα Μελέτης :

Σάββενας Γεώργιος Αρχιτέκτονας, Μελένος Δημήτριος Αρχιτέκτονας, Γιαννικουρής Αντώνης Αρχιτέκτονας
Αριστείδου Σωτήρης Τοπογράφος, Λεριάς Βαλάντης Διακοσμητής

ΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΠΛΑΤΕΙΩΝ

Ιστορική τοποθεσία, σημείο αναφοράς αστικού προσανατολισμού ή απλά συνάντησης της παρέας ?

Η ύπαρξης της πλατείας είναι αλληλένδετη με την ύπαρξη μόνιμης εγκατάστασης των ανθρώπων σε μία τοποθεσία.

Από τη λαμπρή αρχαιοελληνική παράδοση της Αγοράς, αλλά και της «πλατείας» - οδού, απ' όπου έλκει την καταγωγή της και η σύγχρονη ανά τον κόσμο ονομασία της πλατείας, μέχρι σήμερα αποτελεί νευραλγικό σημείο της αστικής ζωής του ανθρώπου και της ταυτότητας της πόλης στην οποία ζει.

ΙΣΤΟΡΙΑ : Η οργάνωση του χώρου της Αγοράς στην αρχαία Αθήνα εξέφραζε την πολυφωνία της δημοκρατικής διακυβέρνησης της πόλης - κράτους.

Ο Πλάτωνας αναγνώριζε ότι ένα οργανωμένο τοπίο ήταν συμπαθητικό για τη μάθηση και έδωσε τα πρώτα μαθήματα φιλοσοφίας στην ύπαιθρο.

Αντίθετα οι μεσαιωνικές πόλεις που λειτουργούσαν υπό καθεστώς μοναρχίας, χαρακτηρίζονταν από στενούς δρόμους, περιορισμένες δυνατότητες εγκατάστασης ιδιωτικών ή δημόσιων κήπων, ενώ τα δέντρα σπάνια υπήρχαν σε πλατείες και δρόμους.

Στη Γαλλία από τις αρχές του 16ου αιώνα κήποι πλαισίωναν τις μεγάλες επαύλεις. Οι Βερσαλλίες αποτελούσαν την πιο εκθαμβωτική έκφραση της απόλυτης μοναρχίας. Το 17ο αιώνα εμφανίζονται χώροι προορισμένοι για το κοινό, ενώ τα βασιλικά και πριγκιπικά πάρκα ανοίγουν στους πολίτες ορισμένες μόνο ημέρες υπό προϋποθέσεις.

Κάθε πολιτισμός έχει «εφεύρει» μέσα στις πόλεις του, χώρους οι οποίοι προσαρμόζονται στους τρόπους έκφρασης των κοινωνικών, θρησκευτικών, οικονομικών και πολιτιστικών ενεργειών τους.

Καθ' όλη τη διάρκεια της ευρωπαϊκής ιστορίας - από το «φόρουμ» της κλασικής αρχαιότητας στις τοπικές πλατείες, από την αστική σκηνογραφία της Αναγέννησης και του Μπαρόκ στους δημόσιους χώρους των σύγχρονων πόλεων - οι χώροι αυτοί προσδιορίστηκαν με το σχήμα του τετραγώνου.

Το τετράγωνο προσδιορίζει την πόλη στην οποία ανήκει και γίνεται ένα συγκεκριμένος ιστορικός χώρος, σύνθετος και δυναμικός. Εντούτοις, από τον περασμένο αιώνα οι αλλαγές που εμφανίζονται όλο και γρηγορότερα στις δομές και στον τρόπο ζωής των κοινωνιών μας, οδηγούν σε κρίση τις παραδοσιακές λειτουργίες των πλατειών.

Γι' αυτό προκειμένου να διευκολυνθεί η θετική εξέλιξή τους είναι απαραίτητο να μελετηθούν και να ερευνηθούν οι νέοι τρόποι χρήσης τους.

Ομάδα Μελέτης :

Σάββενας Γεώργιος Αρχιτέκτονας, Μελένος Δημήτριος Αρχιτέκτονας, Γιαννικουρής Αντώνης Αρχιτέκτονας
Αριστείδου Σωτήρης Τοπογράφος, Λεριάς Βαλάντης Διακοσμητής

ΣΗΜΕΡΑ : Σήμερα τα προβλήματα της πόλης που ζητούν τη λύση τους δεν αφορούν πια την κοινωνική αφομοίωση αλλά τη διαχείριση του συνολικού συστήματος.

Οι γειτονιές που κατασκευάζονται, δεν έχουν παρά μόνο δύο θέματα που κυριαρχούν πάνω στο σύνολο :

- α) *την κυκλοφορία και στάθμευση των αυτοκινήτων*
- β) *την άνεση μέσα στο σπίτι.*

Χαρακτηρίζονται δηλαδή από εσωστρέφεια και ατομικισμό και αφαιρούν τη δυνατότητα για κοινή δράση, κοινωνικοποίηση.

Είναι με άλλα λόγια η φτωχή έκφραση της αστικής ευτυχίας, ενώ λείπει κάθε προδιάθεση για παιχνίδι.

Οι σύγχρονες πόλεις δείχνουν κουρασμένες, ανίκανες να αντεπεξέλθουν στις ανάγκες των κατοίκων τους, θα έλεγε κανείς ότι πάσχουν από αστική εξάντληση.

Γι' αυτό και πολύς λόγος γίνεται τελευταία για τις αναπλάσεις των υπαίθριων χώρων, τις πεζοδρομήσεις και ότι αφορά τις αποκαλούμενες πολεοδομικές παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων των πόλεων. Στις περισσότερες πλατείες των Ελληνικών Πόλεων κυριαρχεί το τσιμέντο η πλακόστρωση με ιδιαίτερο χαρακτηριστικό την έλλειψη πρασίνου.

Στις περισσότερες πλατείες ελληνικών πόλεων και οικισμών, μηχανικοί κάθε ειδικότητας στερούμενοι ειδικών γνώσεων (ανθοκομία , κηποτεχνία . γνώσεις αρχιτεκτονικής τοπίου γενικά), αυτοσχεδιάζουν, μελετούν σύμφωνα με το κατά πόσον συμφέρει πολιτικά αυτούς που αποφασίζουν η διαπλέκονται.

Πολλές πλατείες έχουν μετατραπεί σε χώρους τραπεζοκαθισμάτων η χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων.

Ο χώρος που απομένει για χρήση από τον πολίτη η για τις ευεργετικές επιδράσεις της πλατείας είναι πολύ περιορισμένος έως ανύπαρκτος.

ΣΤΟΧΟΙ : Στόχος είναι μικρές και μεγάλες πόλεις να διαθέτουν καλά προσδιορισμένους και ανοιχτούς σε όλους, δημόσιους χώρους.

Οι αστικοί χώροι θα πρέπει να συντίθενται, μέσω του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού και του σχεδιασμού του τοπίου, με την τοπική ιστορία, το κλίμα, την οικολογία και την πρακτική των κτιρίων.

Η δημιουργία πλατειών θα πρέπει να έχει ως προορισμό την υπαίθρια κοινωνική ζωή και συναναστροφή, την αναψυχή και την ευεξία, και όχι να προωθεί την αποξένωση, την αλλοτρίωση.

Η εικόνα και λειτουργία των κοινόχρηστων χώρων μας, αντικατοπτρίζει το χαρακτήρα των πόλεων μας, άρα και τον χαρακτήρα μας σαν πολίτες, δηλαδή τον πολιτισμό μας.

Τα δίκτυα των αστικών υπαίθριων χώρων, η πλοκή τους στο δομημένο ιστό των πόλεων και η ένταξη τους στο φυσικό περιβάλλον εκφράζουν και προσδιορίζουν ταυτόχρονα την ταυτότητα των πόλεων μας.

Ομάδα Μελέτης :

Σάββενας Γεώργιος Αρχιτέκτονας, Μελένος Δημήτριος Αρχιτέκτονας, Γιαννικουρής Αντώνης Αρχιτέκτονας
Αριστείδου Σωτήρης Τοπογράφος, Λεριάς Βαλάντης Διακοσμητής

ΣΤΟΡΙΑ ΧΩΡΟΥ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ

Με αφετηρία το 1522, όταν οι τούρκοι κατέλαβαν την Ρόδο και εγκαταστάθηκαν στην πόλη του φρουρίου, (Μεσαιωνική Πόλη), έδωξαν το Ελληνικό στοιχείο που μέχρι τότε κατοικούσε σ' αυτήν και το οποίο οργανώθηκε σε αστικούς πυρήνες γύρο από την παλιά πόλη, που ονομάστηκαν Μαράσια.

Τα Μαράσια, που ήταν αρχικά επτά ενώ στην συνέχεια προστέθηκε και αυτό του Νιοχωριού, πήραν τα ονόματά τους από της εκκλησίες που χτίστηκαν για να εξυπηρετήσουν τις θρησκευτικές ανάγκες των ορθόδοξων κατοίκων τους.

Έτσι δημιουργήθηκαν οι πρώτοι Ελληνικοί οικιστικοί πυρήνες, ένας εκ των οποίων είναι και το Μαράσι του Αγ. Νικολάου.

Το Μαράσι του Αγ. Νικολάου δεν παρουσίασε την συνηθισμένη μορφή ανάπτυξης των οικισμών, δηλαδή την δημιουργία κεντρικής πλατείας γύρο από την εκκλησία ως χώρο κοινωνικών και εμπορικών δραστηριοτήτων και αυτό γιατί οι δραστηριότητες της πόλης εξελίσσονταν στο Μαράσι του Νιοχωριού, δηλαδή στο κέντρο της πόλης της Ρόδου όπου εκεί βρισκόταν και η κεντρική διοίκηση.

Η νέα πλατεία Θα πάρει το όνομά της από τον αντιστασιακό πατριώτη Γιώργο Κωσταρίδη, έναν εκ των δύο εκτελεσθέντων από τους Γερμανούς κατακτητές. Ο δεύτερος εκτελεσθείς ήταν ο Μιχάλης Βρούχος, το όνομα του οποίου πήρε η πλατεία μπροστά από την Αστική σχολή, στο Μαράσι της Μητρόπολης.

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ – ΘΕΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ

Η πλατεία βρίσκεται στο Νοτιοανατολικό τμήμα της πόλης της Ρόδου ενώ Βόρεια της βρίσκεται το εμπορικό λιμάνι της Ακαντιάς, Ανατολικά οι ζώνες χονδρεμπορίου και βιοτεχνίας της πόλης, τα σχολεία 6^ο Δημοτικό και Α.Μ.Κ.,

Νοτιοανατολικά η νέα μαρίνα, Νότια ο αστικός πυρήνας του Αγ. Νικολάου και Δυτικά οι αστικοί πυρήνες της Μητρόπολης και του Αι Γιώργη Άνω.

Περικλείεται από τις οδούς Αλ. Υψηλάντη (βόρεια), και Αντ. Δαμασκηνού

(νότια) καθώς και τα οικοδομικά τετράγωνα 218 (ανατολικά) και 217 (δυτικά), ενώ τέμνεται κατά τον άξονα Βορρά - Νότου από την οδό Καναδά. Έχει συνολική επιφάνεια 2.010 τμ. περίπου

Ομάδα Μελέτης :

Σάββενας Γεώργιος Αρχιτέκτονας, Μελένος Δημήτριος Αρχιτέκτονας, Γιαννικουρής Αντώνης Αρχιτέκτονας
Αρσιτείδου Σωτήρης Τοπογράφος, Λεριάς Βαλάντης Διακοσμητής

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ– ΕΞΕΛΙΞΗ ΧΩΡΟΥ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ

Ο χώρος που καταλαμβάνει σήμερα η πλατεία, πριν την ιταλική κατοχή, ήταν αδόμητος και αδιαμόρφωτος και αποτελούσε συνέχεια της Ροδίτικης υπαίθρου.

Με την ανάπτυξη των αστικών πυρήνων των Μαρασιών, αλλά και κατά την Ιταλική κατοχή (1912 – 1943), το Μαρασί του Αγ. Νικολάου δεν παρουσίασε αξιοσημείωτη αστική ανάπτυξη ενώ συνέχισε να εμφανίζει την εικόνα της υπαίθρου που είχε και κατά την τουρκική κατοχή.

Μετά την απελευθέρωση και με την ισχύ του ρυμοτομικού σχεδίου του 56 η περιοχή οργανώνεται σε οικοδομικά τετράγωνα, αποκτά οδούς, χρήσεις γης, ενώ προβλέπονται στην περιοχή η ανάπτυξη της κατοικίας του εμπορίου και του τουρισμού.

Με το ίδιο σχέδιο προβλέπεται η δημιουργία ενός ελεύθερου αστικού χώρου στο κέντρο του Μαρασιού, που αποτελείται από δύο περίπου ισομεγέθεις επιφάνειες που τέμνονται, κατά μήκος, από τον άξονα της οδού Καναδά, (σημαντική κυκλοφοριακή αρτηρία από την ανατολική είσοδο της πόλης προς το εμπορικό λιμάνι της Ακαντιάς) και που αποτελεί σήμερα την πλατεία Κωταρίδη.

Η ύπαρξη του δρόμου αυτού θα διαμορφώσει και τον χαρακτήρα της πλατείας του Αγ. Νικολάου μέχρι σήμερα.

Την περίοδο εκείνη η περιοχή, γύρο από την πλατεία, γνωρίζει αξιοσημείωτη οικοδομική δραστηριότητα με την ανέγερση ιδιωτικών κυρίως κτιρίων με χρήση την κατοικία και την μικτή χρήση κατοικίας και εμπορίου.

Έτσι κατασκευάζονται επί της πλατείας, το διώροφο κτίριο Σπόργιτα (1960) με μικτή χρήση καταστημάτων και κατοικίας, το ισόγειο κτίριο της οικογένειας Καλλιγά (1953) με

Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Πόλης Ρόδου

Ομάδα Μελέτης :

Σάββενας Γεώργιος Αρχιτέκτονας, Μελένος Δημήτριος Αρχιτέκτονας, Γιαννικουρής Αντώνης Αρχιτέκτονας
Αρσιτείδου Σωτήρης Τοπογράφος, Λεριάς Βαλάντης Διακοσμητής

χρήση την κατοικία, το ισόγειο κτίριο της οικογένειας Χαλιπήλια (1950) με χρήση την κατοικία κ.λ.π.

Η πλατεία Κωσταρίδη (Αγ. Νικολάου) 1953

Περιφορά εικόνας Αγ. Νικολάου (1962)

Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του 87, (ΦΕΚ 193 Δ), που ισχύει μέχρι σήμερα, ορίζει την περιοχή του Αγ. Νικολάου και της πλατείας Κωσταρίδη ως κέντρο πολεοδομικής ενότητας γειτονιάς που περιβάλλεται από κατοικία.

Ομάδα Μελέτης :

Σάββενας Γεώργιος Αρχιτέκτονας, **Μελένος Δημήτριος** Αρχιτέκτονας, **Γιαννικουρής Αντώνης** Αρχιτέκτονας
Αριστείδου Σωτήρης Τοπογράφος, **Λεριάς Βαλάντης** Διακοσμητής

Π ΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η σημερινή μορφή της πλατείας Κωσταρίδη αποτελεί το προϊόν μιας προσπάθειας που καταβλήθηκε, επί δημαρχίας του Γ. Γιαννόπουλου ως φορέα υλοποίησης των μελετών, που εκπονήθηκαν επί Δημαρχίας του Μ. Κόκκινου και στα πλαίσια μιας γενικότερης προσπάθειας που κατέβαλε ο Δήμος για τον εξωραϊσμό και την ανάδειξη των Ιστορικών πυρήνων των Μαρασιών της πόλης μας.

Τα αποτελέσματα αυτής της προσπάθειας, τουλάχιστον για την πλατεία Κωσταρίδη που μας αφορά, μετά από περίπου δώδεκα χρόνια χρήσης της, δεν κρίνονται ικανοποιητικά.

Η πλατεία παρουσιάζει την εικόνα χαώδους αστικού αλαλούμ, ενός χώρου αφιλόξενου, εχθρικού προς τον πολίτη, χωρίς καμία πρόβλεψη αστικής κοινωνικοποίησης.

Επικρατεί η αντίληψη της τσιμεντοποίησης και του αποκλεισμού των ανθρώπων, ενώ η «αξία του χώρου» έχει παραμορφωθεί και έχει υποταχτεί στην «ανταλλακτική αξία».

Η έλλειψη πρασίνου σε συνδυασμό με την εκτεταμένη κάλυψη της

πλατείας από τσιμεντόπλακες και άσφαλτο επιβαρύνουν δραματικά το μικροκλίμα της περιοχής, κυρίως την θερινή περίοδο, αφού λειτουργούν ως θερμοσυσσωρευτές που «βράζουν».

Αναφέρονται ως κυριότερα προβλήματα τα εξής:

- **Η έλλειψη κανόνων λειτουργίας** που απορρέουν από την έλλειψη αρχών σχεδιασμού με αποτέλεσμα την απ' αρχής καταδίκη της πλατείας σε χώρο εξυπηρέτησης συμφερόντων και κακών καθημερινών συμπεριφορών από τους πολίτες.
- **Η έλλειψη πρασίνου.** Στην πλατεία σήμερα υπάρχουν δεκατρία πλατάνια, που δεν έχουν ευδοκιμήσει, αφού από την ημέρα φύτευσής τους έχουν σχεδόν παραμείνει στον ίδιο φυτικό όγκο. Εδώ θα πρέπει να επισημανθεί και η παντελής έλλειψη φροντίδας και περιποίησης του πρασίνου αλλά και γενικότερα της πλατείας από τις Δημοτικές Υπηρεσίες.

Ομάδα Μελέτης :

Σάββενας Γεώργιος Αρχιτέκτονας, Μελένος Δημήτριος Αρχιτέκτονας, Γιαννικουρής Αντώνης Αρχιτέκτονας
Αριστείδου Σωτήρης Τοπογράφος, Λεριάς Βαλάντης Διακοσμητής

- **Η κακή επιλογή των υλικών κατασκευής** αφού προφανώς για λόγους οικονομίας αλλά και ελλείψει συντεταγμένης αρχιτεκτονικής μελέτης επιλέχθηκαν υλικά μη φιλικά προς την Ελληνική λογική και κλίμα. Επίσης σε συνδυασμό με την κακή εφαρμογή των υλικών αυτών η πλατεία «βγάζει» ένα πολύ κακό, αισθητικά, αποτέλεσμα.
- **Η έλλειψη αστικού εξοπλισμού.** Αστικός εξοπλισμός της πλατείας είναι ανύπαρκτος αφού διαθέτει μόλις έναν τηλεφωνικό κερματοδέκτη, έναν μικρό κάδο απορριμμάτων και μία στάση λεωφορείου.

Ατάκτως παρατημένοι τρεις κάδοι αστικών απορριμμάτων φιγουράρουν πρώτοι στην θέαση της πλατείας από τις οδούς Καναδά και Δαμασκηνού.

- **Η έλλειψη κλιματικών κριτηρίων σχεδιασμού.**
- **Η έλλειψη αιφορικού σχεδιασμού** και άρα δυνατότητας να αντιμετωπίσει τις κοινωνικές, εμπορικές αλλά και αστικές πιέσεις και μεταβολές της περιοχής.
- **Η έλλειψη κανόνων οδικής συμπεριφοράς και κυκλοφορίας** (κυκλοφοριακή συμφόρηση). Η πλατεία αποτελεί χώρο στάσης και στάθμευσης αυτοκινήτων, είτε των μόνιμων κατοίκων, είτε των επισκεπτών των γύρο εμπορικών δραστηριοτήτων.
Εμφανίζονται διπλοπαρκαρίσματα, προσωρινή παρεμπόδιση κυκλοφορίας, χρήση κόρνας από τους οδηγούς, διαπληκτισμοί, ένταση καταντώντας την πλατεία χαώδη και αγχωτική.
- **Η έλλειψη υποδομών για άτομα με ειδικές δεξιότητες (Α.Μ.Κ.).** Σήμερα στα άκρα των δύο «μεγάλων πεζοδρομίων» της πλατείας, υπάρχουν ράμπες για Άτομα Μειωμένης Κινητικότητας, κατασκευασμένες εκτός προδιαγραφών που χρησιμοποιούνται ως ράμπες ανόδου ή και στάθμευσης οχημάτων και δικύκλων.

Είναι προφανές τέλος ότι **υπάρχει διάχυτη η έλλειψη σεβασμού και καλής συμπεριφοράς από τους πολίτες** που ασελγούν εις βάρος της πλατείας, αφού δεν είναι ικανή μέσα από την λειτουργία της και την αισθητική της να τους παραδειγματίσει και να τους παιδεύσει.

Ομάδα Μελέτης :

Σάββενας Γεώργιος Αρχιτέκτονας, Μελένος Δημήτριος Αρχιτέκτονας, Γιαννικουρής Αντώνης Αρχιτέκτονας
Αριστείδου Σωτήρης Τοπογράφος, Λεριάς Βαλάντης Διακοσμητής

Σ ΤΟΧΟΙ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ

Σε μία εποχή που τα προβλήματα μόλυνσης, κυκλοφορίας, στάθμευσης και αστικής αναρχίας κυριαρχούν στην καθημερινή ζωή μας, δεν μπορεί κανείς να αγνοήσει το γεγονός ότι η ύπαρξη ελεύθερων χώρων και ειδικότερα πρασίνου βελτιώνουν σημαντικά την ποιότητα ζωής μας.

Η ύπαρξη ελεύθερων χώρων όμως, που να επιτελούν την αποστολή τους, που να είναι φιλικόι προς τον πολίτη, να εξυπηρετούν τις κοινωνικές του ανάγκες, δηλαδή με λίγα λόγια ένα :

«Αστικό Εργαλείο υπαίθριας κοινωνικής ζωής, αναψυχής και πολιτισμού».

Ως βασικές αρχές της ανάπλασης της πλατείας θεωρήθηκαν :

- Η ανάγκη ομαδοποίησης των λειτουργιών της.
- Η επίτευξη οργανικής συσχέτισής της με τα γύρο κτίρια και τις εμπορικές δραστηριότητες που φιλοξενούν.
- Η ιεράρχηση και εξασφάλιση των ελεύθερων χώρων της.
- Η ανάγκη διευκόλυνσης των προσβάσεων οχημάτων και πεζών και η ιεράρχηση των κινήσεών τους, ώστε να εξασφαλίζεται η ροή επικοινωνίας μέσα στο χώρο της πλατείας αλλά και γύρο απ' αυτήν.
- Η εξασφάλιση της πολεοδομικής συνέχειάς της με την πόλη.
- Η κατάδειξη της πολιτιστικής υπόστασής της ως πυρήνας του Μαρασιού του Αγ. Νικολάου.
- Η δημιουργία προϋποθέσεων για την συμμετοχή των κατοίκων σ' αυτήν.

Θεάσεις πλατείας Κωσταριδίη 2008

Ομάδα Μελέτης :

Σάββενας Γεώργιος Αρχιτέκτονας, **Μελένος Δημήτριος** Αρχιτέκτονας, **Γιαννικουράκης Αντώνης** Αρχιτέκτονας
Αριστείδου Σωτήρης Τοπογράφος, **Λεριάς Βαλάντης** Διακοσμητής

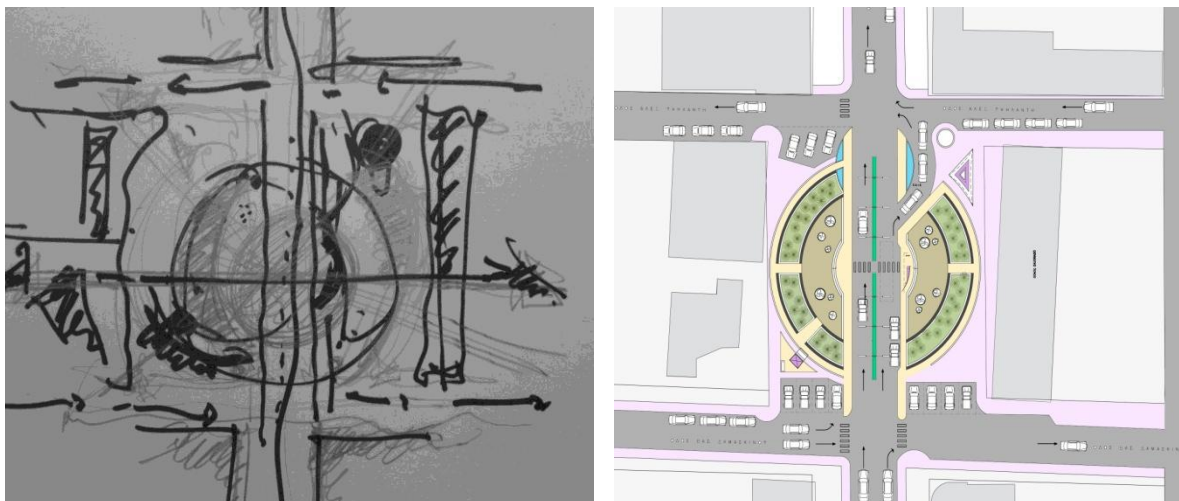
Θεάσεις πλατείας Κωσταρίδη 2008

Ομάδα Μελέτης :

Σάββενας Γεώργιος Αρχιτέκτονας, **Μελένος Δημήτριος** Αρχιτέκτονας, **Γιαννικουρής Αντώνης** Αρχιτέκτονας
Αριστείδου Σωτήρης Τοπογράφος, **Λεριάς Βαλάντης** Διακοσμητής

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ

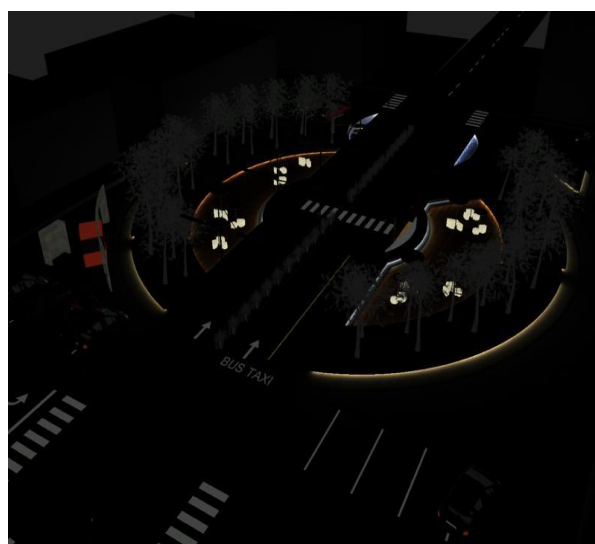
Η συνθετική ιδέα της ανάπλασης καθοριστική από την χρήση του γεωμετρικού σχήματος του κύκλου ως στοιχείου αντιπαράθεσης με το υφιστάμενο γεωμετρικό σχήμα του παραλληλογράμμου που τέμνεται βίαια από τον άξονα κίνησης της οδού Καναδά.

Η τομή του βασικού σχήματος από τον γραμμικό άξονα, (δρόμο), δημιουργεί δύο επιμέρους ημικυκλικά σχήματα, χωροθετημένα στην καρδιά της πλατείας και ταπεινωμένα κατά 50 εκ σε σχέση με το επίπεδο του δρόμου.

Η ταπείνωση γίνεται προκειμένου έμμεσα να οριοθετηθούν, προς όφελος της ασφάλειας, οι χώροι ανάπτυξης των κοινωνικών δραστηριοτήτων.

Τα ημικύκλια αυτά αποτελούν την βασική επιφάνεια ανάπτυξης της κοινωνικής συναναστροφής των χρηστών της πλατείας, αφού πλαισιώνονται με ξύλινα συνεχή παγκάκια που ακολουθούν την ίδια πορεία με το βασικό σχήμα του ημικυκλίου και στην εσωτερική αλλά και την εξωτερική περιμέτρό του.

Ομάδα Μελέτης :

Σάββενας Γεώργιος Αρχιτέκτονας, Μελένος Δημήτριος Αρχιτέκτονας, Γιαννικουράκης Αντώνης Αρχιτέκτονας
Αριστέιδου Σωτήρης Τοπογράφος, Λεριάς Βαλάντης Διακοσμητής

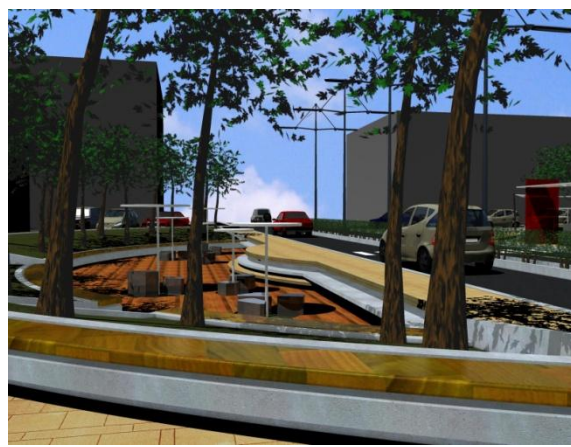

Το κενό απόστασης του καθίσματος από το έδαφος όπως επίσης και το κενό των σκαλοπατιών που οριοθετούν τον χώρο αυτό, φωτίζονται με γραμμικά φωτιστικά τύπου Led έτσι ώστε να αποτυπωθεί το βασικό σχήμα του κύκλου ως αρνητικό κατά τις νυκτερινές ώρες λειτουργίας της πλατείας.

Οι ημικυκλικές επιφάνειες σε όγκο γίνονται κόλουμες, ώστε αφενός να καταδειχτεί το κέντρο της πλατείας και αφετέρου να οριοθετηθεί ο χώρος παιχνιδιού και αναψυχής.

Οι κόλουμες αυτές επιφάνειες καλύπτονται από χλοοτάπητα ενώ φυτεύονται με δέντρα ύψους άνω των 5 μ. τουλάχιστον, έτσι ώστε να περιορισθεί δραστικά η ασχήμια των γύρο κτιρίων.

Εσωτερικά στον χώρο κίνησης των επισκεπτών, το δάπεδο καλύπτεται με ξύλο τύπου Deck, ενώ διακόπτεται από εφήμερες κατασκευές που προορίζονται για τη δημιουργική απασχόληση των παιδιών ή φύτευση μικρών δέντρων, έτσι ώστε να δοθεί η εντύπωση ότι «κάτι» ξεπροβάλλει μέσα από το ξύλινο δάπεδο, ότι δηλαδή η πλατεία έχει «συνέχεια και βάθος».

Ομάδα Μελέτης :

Σάββενας Γεώργιος Αρχιτέκτονας, **Μελένος Δημήτριος** Αρχιτέκτονας, **Γιαννικουρής Αντώνης** Αρχιτέκτονας
Αριστείδου Σωτήρης Τοπογράφος, **Λεριάς Βαλάντης** Διακοσμητής

Ο οδικός άξονας της Καναδά χωρίζεται μέσω νησίδας πρασίνου, πλάτους 0,80 μ., σε δύο επιμέρους λωρίδες κίνησης. Στην δεξιά λωρίδα, που θα έχει πλάτος 5,50 μ., προβλέπεται η κίνηση, στάση και στάθμευση του αστικού λεωφορείου, των οχημάτων τροφοδοσίας των καταστημάτων, των οχημάτων των γονέων που θέλουν να παραλάβουν ή να αφήσουν τα παιδιά τους, καθώς επίσης και η διέλευση των ταξί προκειμένου να σταθμεύσουν στον παράπλευρο διαμορφωμένο γι' αυτά χώρο.

Στην αριστερή λωρίδα, που θα έχει πλάτος 3,00 μ., θα κινούνται τα υπόλοιπα Ι.Χ. δημόσιας ή ιδιωτικής χρήσης, απρόσκοπτα χωρίς εμπόδια και διπλοπαρκαρίσματα.

Ομάδα Μελέτης :

Σάββενας Γεώργιος Αρχιτέκτονας, **Μελένος Δημήτριος** Αρχιτέκτονας, **Γιαννικουρής Αντώνης** Αρχιτέκτονας
Αριστείδου Σωτήρης Τοπογράφος, **Λεριάς Βαλάντης** Διακοσμητής

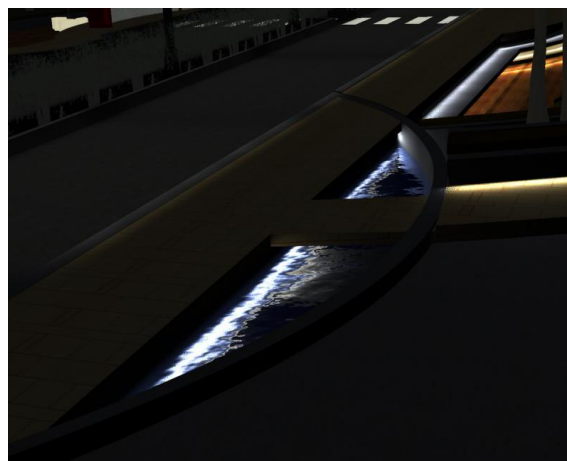
Στο σημείο αυτό πρέπει να γίνει επίκληση της καλής αγωγής των οδηγών, αφού ενδεχόμενη στάση στην αριστερή λωρίδα της οδού Καναδά θα σήμαινε κυκλοφοριακή συμφόρηση και συνεπώς οι οδηγοί θα πρέπει να είναι πολύ προσεχτικοί προκειμένου να μην χαρακτηριστούν ασυνείδητοι.

Συνεπώς η ύπαρξη της νησίδας φιλοδοξεί να λειτουργήσει, αφενός μεν αποτρεπτικά σε ενδεχόμενη κακή οδηγική συμπεριφορά των οδηγών και αφετέρου ως εργαλείο ρύθμισης της πολυπρόσωπης από πλευράς οχημάτων κίνησης.

Επίσης θα πρέπει να επισημανθεί το γεγονός ότι σε λίγο θα δοθεί στην κυκλοφορία η ανατολική περιμετρική οδός της πόλης μας, που πιστεύεται ότι θα αποσυμφορήσει σημαντικά την οδό Καναδά.

Στις τέσσερις «γωνίες» της πλατείας προβλέπεται η χωροθέτηση 13 θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων, σε αντικατάσταση των 17 υφισταμένων, για την εξυπηρέτηση των γύρο εμπορικών δραστηριοτήτων αλλά και των κατοίκων της περιοχής.

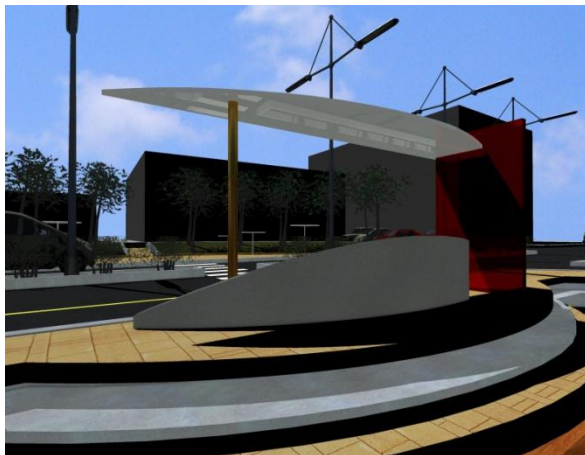
Στο τέλος της πορείας της οδού Καναδά και λίγο πριν βγούμε από την πλατεία, προβλέπεται η χωροθέτηση δύο τμημάτων κύκλου που θα περιέχουν νερό, ή εποχιακά λουλούδια έντονου χρώματος, έτσι ώστε κατά την αποχώρηση του επισκέπτη, είτε πεζός είτε με το αυτοκίνητο, να του αποτυπώνεται μια όμορφη εικόνα στη μνήμη, μία ανάμνηση της πλατείας που πέρασε γρήγορα ή που περπάτησε. «Το ξεπροβόδισμα από την γειτονία μας»

Προβλέπεται επίσης η αντικατάσταση της στάσης του λεωφορείου με νέα σύγχρονου σχεδιασμού όπως επίσης και νέο περίπτερο σε νέα θέση έτσι ώστε να συμμετέχει και αυτό με την χρήση του στην κοινωνική ζωή της πλατείας.

Ομάδα Μελέτης :

Σάββενας Γεώργιος Αρχιτέκτονας, **Μελένος Δημήτριος** Αρχιτέκτονας, **Γιαννικουρής Αντώνης** Αρχιτέκτονας
Αριστείδου Σωτήρης Τοπογράφος, **Λεριάς Βαλάντης** Διακοσμητής

Όλοι οι χώροι της πλατείας είναι προσπελάσιμοι από άτομα με ειδικές δεξιότητες καθώςον προβλέπονται ράμπες με μέγιστη κλίση 5%, είτε από το οδόστρωμα προς τις εγκαταστάσεις της πλατείας είτε μεταξύ των διαφόρων επιπέδων που διαμορφώνουν την πρόταση ανάπλασης.

Ρόδος Δεκέμβριος 2008

ΜΕΤΑ ΤΙΜΗΣ

Η Ομάδα Μελέτης

Ομάδα Μελέτης :

Σάββενας Γεώργιος Αρχιτέκτονας, **Μελένος Δημήτριος** Αρχιτέκτονας, **Γιαννικουράκης Αντώνης** Αρχιτέκτονας
Αριστείδου Σωτήρης Τοπογράφος, **Λεριάς Βαλάντης** Διακοσμητής